

Nalinnginnaasumik nassuiaatit

Manna tikillugu Kommunit inuussutissarsiutini aningaasaleeqataasinnaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat 1994-imeersuuvoq (Inatsisartut inatsisaat nr. 22 3. november 1994) taamaalillunilu ukiumi qulingajanni atuulluni. Inatsit pitsaaqutaasunik pitsaanngequtinillu misilittagaqarfiusimavoq.

Pitsaaqutaasut tassaapput inatsimmi 1994-imeersumi kommunit ataasiakkaat kommunimi inuussutissarsiutinut tunngasut ineriartortitaanerannut, suliffeqarfinni namminersortuni aktialiinermikkut aktianilluunniit pisinermikkut, aningaaserivinni assigisaannilu taarsigassarsianut qularnaveeqqusiinermikkut, tapersiinermikkut taamalu misissueqqaarnissamut aningaasartuutitik akiliinermikkut kiisalu peqatigiiffinnik suliniaqatigiiffinnillu tapersersuinermikkut, assersuutigalugu soorlu inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigeeqarnermik, pimoorussamik qanoq iliorlutik peqataasinnaanersut pillugit inatsisiliornikkut erseqqinnerusunik killiliivigineqarnerat pilersinneqarpoq; taakkua tamarmik suliniutaallutik kommunimi inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermik sulinissamik siunertaqarlutik.

Misilittakkat pitsaannginnerusut tassaasimapput kommunit amerlanertigut najukkami suliassatut pilersaarutinut aningaasaqarneq, tuniniaanermik misissuinerit teknikkimulluunniit tunngasut, aammalu suliniuteqartut amerlanertigut namminneerlutik aningaasaleeqataaffigisinaanngisaat eqqarsaatigalugit akuliunnissaminnut annerusumik minnerusumilluunniit pinngitsaalineqartutut misigisimasarnerat. Pisuni arlalippassuarni allani suliffeqarfinnut ajornartorsiortunut amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit ingerlatsinermut tapersiisarnertut isikkullit pineqartarput, tamakkualu inatsimmi siunertarineqaratik. Suliffeqarfiulli akiliisinnaajunnaartutut nalunaarutigineqaratarsinnaanera aammalu suliffissaaleqilernissaq annilaangagalugu kommunit tapersiinissaminnut amerlanertigut pinngitsaalineqartutut misigisimasarput.

Aammattaaq ajornartorsiutaavoq kommunit, Namminersornerullutik Oqartussatulli annikitsigisumik, inuussutissarsiutinut tunngasumik suliassatut pilersaarutinik sukumiisumik naliliisinnaasanninnerat.

Kalaallit Nunaat naluneqanngitsutut niuernerq eqqarsaatigalugu annertunngilaq, niuerfiillu ilaat assersuutigalugu kommunit aammalu inuussutissarsiutilinni tamani sullissinermik assassornermillu suliffiit tamarmik iluanni, pilersitsinissamut atatitsiinnarnissamullu mikivallaartarlutik. Paasineqarsinnaalluarpoq kommuninut ataasiakkaanut taakkualu inuussutissarsiortuinut kissaatigineqarmat najukkami sullissineq assigisaallu sapinngisamik pitsaanerpaat kissaatigineqarmata. Tamanna suliffinnik nutaanik pilersitsinissamik pilersaaruterparssuarnik kinguneqarpoq, taakkuali tamakkerlutik suliarillugaanatilluunniit piviusorsiortuuneq ajorput.

Borgmesterit kommunaldirekturillu 2001-imi novemberimi ataatsimiinneranni Naalakkersuisut siulittaasuata kommunit kajumisaarpai najukkani inuussutissarsiuteqartunut "ernisussiortuussasut". Kommunit amerlaqisut

"ernisussiortuuneq" suliffinnut aalajangersimasunut tapersiinissatut paasisimavaat immaqalu killiliussatut piumasaqaatit puigorlugit. Killiussatut piumasaqaatit tassaapput kommunikkuutaartumik inuussutissarsiutinut pilersaarut najukkami inuussutissarsiuteqartut ammalu soqutigisallit allat suleqatigalugit suliarineqartussa, aammattaarli aaqquissuussinissat soorlu atuarfiit pitsaasut, meeqgeriviit, ineqarnermut, angallannermut umiarsualiveqarnermullu il.il. tunngasut, kommunip toqqaannartumik akisussaaffigisai imaluunniit annertooujussuarmik sunniuteqaqataaffigisai.

Inatsisartut 2002-mi ukiakkut ataatsimiinnerminni Inuussutissarsiutit siuarsarnissaannut Nassuiaammik kiisalu inatsisip allangortinneqarnissaa pillugu ilaasortat pingasut siunnersuuteqarnerannik oqaluuserinninnerannut atatillugu Naalackersuisut neriorsuutigaat, kommunit inuussutissarsiuteqartunut peqataanissaminnut periarfissaannik misissueqqinnissaq siunertaralugu misissuataarneqassasut, suliffeqarneq pillugu inatsiseqarnermut naleqqussakkamik.

Misissuataarineq tamanna "Inuussutissarsiutit siuarsarnissaannut suliniummut kommunit peqataanissaat pillugit Nassuiaammi" – aamma Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi 3. november 1994-imeersumi, Naalackersuisut saqqummiuppaat, tamatumani aammattaq siunnersuutit pingasuusut erseqqinnerusumik eqqartorneqarlutik. Nassuiaat inatsisissatut siunnersuummut tunngaviuvoq.

Inatsisissatut siunnersuummi eqqarsaataapput kommunit inuussutissarsiutilinnut peqataanissaannut sinaakkutissat annertunerusut pilersinnissaat, kommunit nutarterinermik siuarsaanissaannik ammaassinissaq, suliffeqarfimmi akisussaassulikkamik aningaasaatit pissarsiarinissaat, tunisassianik ineriartortitsineq, suliasatut pilersaarutiniq misissuineranut tapersiineq, kommunit apeqqutaatinnagit inuussutissarsiorfittut suliffinnik aallartitsiniarneq aammalu suleqatigiinnerit, tapiissuteqarnissamut periarfissat allat naleqqussarnerat kiisalu suliasatut pilersaarutiniq paasisimasalittut naliliineq. Tamakkua tunngavigalugit qularnaveeqqusiissuteqarnerit il.il. avataaniit suliamik paasisimasallit naliliinerannut atassuserneqassapput.

Tamatuma peqatigisaanik siunertaavoq erseqqissarmeqassasooq kommunit inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut peqataanissaminnut periarfissaat tassarpiaasooq ineriartortitsinissamut tunngatinneqartoq, imaangitsoq ingerlatsinermut tapiissutinut aammalu suliffeqarfinnut ajornartorsiortunut sammisinneqartoq.

Ataatsimut isigalugu oqartoqarsinnaavoq inatsit manna malillugu paasisimasallit naliliinerat tun-ngavigalugu suliasatut pilersaarutininut imminut akilersinnaasunut ikorsiinissat taamaallaat tunniunneqartarsinnaassasut. Tamatuma peqatigisaanik kommunit aningaasaliinissamut akisussaaffeqartut taamaallaat siumoortumik matussusikkamik naatsorsukkamillu akisussaaffeqalernissaat qulakkeerneqassaaq.

Kommunikkuutaartumik naligiissitsinissamut tunngaviusoq malillugu pisortat aningaasaataat suliffeqarfimmut inummulluunniit tapersiissutaasinnaanngillat, tamatumunnga peqatigitillugu niuernermit tunngaveqartumik atugassarititagitut taakkua amerlaqataannik innersuussisoqarsimappat. Tamanna ilaatigut kommunit

najukkami uungaannaq isigisumik, kommunini ataasiakkaani kissaatigineqartunik suliffissanut nutaanut "ernisussiortutut" pissusilersornissaanut pinngitsoortitseqataavoq.

Inatsisissatut siunnersuut nassuiaatillu Inuussutissarsiornermut Immikkoortortap, Nunami namminermit pissutsinut Allaffiup aammalu Suliffeqarnermut Immikkoortortap akornanni qanimut suleqatigiinnikkut suliarineqarput. KANUKOKA aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik aammattaaq sulinermit peqataapput. Inatsisissatut siunnersuut nassuiaatillu oqartussaasuni, sullissiveqarfinni suliniaqatigiiffinnilu ukunani tusarniaassutigineqarput. *-imik nalunaaqutallit tusarniaanermi akissuteqarput:

*KANUKOKA, Inuussutissarsiorneq pillugu Siunnersuisoqatigiit

*Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat aamma *Nunatsinni Niuernermit, Sullissinermit, Assartuinermit, Suliffissuaqarnermilu ulisitsisut Katuffiat / Arbejdsgiverorganisationen for Handel, Service, Transport & Industri i Grønland (HST) *GrønlandsBANKEN A/S, Sparbank Vest A/S aamma Nunat Avannarliit Killiit Aningaasaateqarfiat, Inuussutissarsiutit siuarsarnissaanut ingerlatseqatigiiffiit Sulisa A/S, Greenland Tourism, Greenland Resources A/S

*Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik , *Akileraartarnermit Pisortaqarfik, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Pisortaqarfik kiisalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik, Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliaq kiisalu *Inatsilerinermut Allaffik.

Tusarniaanermi akissutit

KANUKOKA tamanut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummik iluarisimaarinnippoq tusarniaanermilu akissutit kattuffiup Inuussutissarsiutit siuarsarnissaanut suliniummut kommunit peqataanissaat pillugit Nassuiaammut atasumik tunniussimasai innersuullugit. Tamatumani kattuffiup isumaqatigaa, kommunit inissisimaffiat pingaarnerusumik tassaassasoq inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermit killissarititaasunik pitsaasunik pilersitsinissaq aammalu suliasatut pilersaarutit suliamut paasisimasaaqarluartunit naliliivigineqartarnissaasa kiisalu tapiissuteqarfiusinnaasut allanngortinnissaasa sukannernerulersinnissaat isumaqatigalugu, taamaalilluni akileraartartut akiliutigisartagaat annaaneqartut ikinnerpaanngortinneqassammata.

Kommunit arfinillit tusarniaanermut akissuteqarsimapput.

Qaqortup kommunia ataatsimut isigalugu inatsisissatut missingiummut isumaqataavoq. Naalakkersuisut kommunip pisariaqarsorisaatut Nunalerinermut Siunnersorteqarfiup inatsimmi toqqaannartumik taaneqarnissaa pisariaqarsorinnigilaat, pissutigalugu inatsisiliornermit allami suleriaatsimilu nalinginnaasumi taaneqareermat siunnersorteqarneq savaateqarfinnik nutaanik

pilersitsisoqartillugu aatsaat peqataatinneqassasoq. Aammattaaq inatsisissatut missingiummi erseqqissumik aalajangersarneqarpoq aningaasaliissutissanut qularnaveeqqusiissutit tapiissutillu, aammattaaq nunalerinermik sulinermut, tamatigut piumasaaqatit erseqqissut malillugit pisassasut aammalu ingerlatsinikkut aningaasaqarniarnerup piviusorsiorturnik naliliivigineqarnera tunngavigalugu.

Nunalerinerup avataatigut pilersitsinissanut tapiissuteqarsinnaanermik kommunip kissaateqarnera Naalackersuisut isumaat naapertorlugu aktialiinnermut imaluunniit aktianik imaluunniit piginneqataassutinik pisinermut taarsigassarsinermulluunniit qularnaveeqqusiissuteqarnissamut periarfissat aqutugalugit isumagineqartariaqarpoq, inatsimmut missingiummi pineqartut. Naalackersuisut tamatumunnga tunngatillugu KANUKOKA-p tusarniaarnermut akissutaa innersuussinavaat.

Paamiut kommuniat aamma ataatsimut isigalugu inatsisissatut missingiummut isumaqataavoq suliffinnillu nutaanik pilersitsisarneq eqqarsaatigalugu kommunit akornanni suleqatigiinnissamut periarfissaq ilassillugu kiisalu kommunikuutaartumik qularnaveeqqusiissuteqartarnissaq tikilluaqqullugu. Kommunilli taamaattoq allaffissornikkut artukkorsorneqarnerulernissaq annilaanngatigaa immersugassallu ataatsimut atorneqarsinnaasut suliarineqarnissaat kissaatigalugu. Naalackersuisut inatsimmi atuuttumi aalajangersakkanut naleqqiullugu allaffissornikkut artukkorsorneqarnerulerneq annertunngitsoraat immersugassatigut ataatsimut atorneqarsinnaasutigut nalunaarusiornissamullu ilitsersuinikkut kommunit sulinerat oqilisarneqarsinnaasoq eqqarsaatigalugu.

Nuup Kommuniata qaqugukkut unammilleqatigiinnermi equsoortitsisinnaaneranik ajornartorsiuteqarneq pineqartarsinnaanersoq pillugu ilanngussamik erseqqissaataasumillu kissaateqarnera qulaani taaneqartutut § 4-mut, imm. 3 aamma 4-mut nassuiaatini akuersaarniarneqarpoq. Naalackersuisut aammattaaq § 15 naapertorlugu inatsit manna malillugu atugassarititat aningaasanullu killissat pillugit malittarisanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput. Killiliussat assigiinngitsut iluanni pilersitsinernut tapiissuteqarsinnaanermik imaluunniit piffissami aalajangersimasumi suliffeqarfimmi aalajangiisuusutut sunnuteqaqataanissamik kommunit kissaateqarnerat eqqarsaatigalugu Qaqortup kommuniata tusarniaanermi akissutaanut oqaaseqaatit aammalu inatsimmi inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermut tunngatillugu kommunit pingaarnermik inuussutissarsiorfittut suliffimmik ingerlatsinissaq suliassarinnikkaa, kisiannili inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissamut killissarititanik pitsaasunik pilersitsinissaa pillugu pingaarnerusutut anguniagaq innersuunneqassaaq.

Maniitsup kommuniata naammagisimaarlugu paasivaa inatsimmi nutaami ingerlatseqatigiiffinni inuussutissarsiornermik ingerlatsisuni aktialiisinnaanermut imaluunniit piginneqataassutinik pisisinnaanermut periarfissat suli taakkuusut kiisalu allaallu peqatigiiffinnut (inuussutissarsiuteqarnermut tunngassuteqartunut) kommunit taarsigassarsianut suli qularnaveeqqusiissuteqarsinnaasut. Pilersitsinermut tapiissutit tunniunneqarsinnaaneranunat allannguutit eqqarsaatigalugit kommunip tamanna annikinnerusunik killiliinertut isigaa, tassami assersuutigalugu soorlu TAT-mik aqqissuussinnermi tapiissuteqarnissamik qularnaveeqqusiissuteqarnissamillu aqqissuussineq arlalippassuartigut

atorneqarsinnaagaluarimat, aammattaaq nunaqarfinni. Pisuni allani kommuni pilersitsinermut ikiuussinnavoq qularnaveeqqusiissuteqarnermigut.

Kommunilli taamaattoq ajuusaarutigaa inatsit nutaaq malillugu aalisartunut tapiissuteqartoqarsinnaajunnaarmat qularnaveeqqusiisoqarsinnaajunnaarlunilu. Naalakkersuisut inatsimmi nutaami siunertaasa ilagerpiarpaat imminut tapiissuteqarfigeqattaannermut periarfissat assigiinngitsut killilersimaarnissaat, taamaalilluni aalisarnermut tapiissutit Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu tunniunneqartassammata.

Aasiaat kommuniat oqaaseqaatissaqanngitsutut isikkoqarpoq.

Ilulissat kommuniata inatsisissatut siunnersuut isumalluarnartutut isigaa, nunap immikkoortukkuutaartumik suleqatigiinnissamut periarfissamik aammalu aningaasaateqarfiliornikkut ataatsimut aningaasaliissuteqarsinnaanermik ammaassimmat.

Qeqertarsuup kommuniata inatsisissatut siunnersuut isumaqatigisinnaavaa.

Ataatsimut eqikkaanermi tamanut tunngatillugu KANUKOKA inatsisissatut siunnersuummut aammalu kattuffiup niuerfiit immikkoortinneqarnissaannik pisariaqartitsineq pillugu oqaaseqaatasa § 4-mut, imm. 3-mut oqaaseqaatini isumagiinarneqarsimanerannut naammagisimaarinnippoq

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat ataatsimut isigalugu isumaqarput pisortat, tamatumani kommunit, inuussutissarsiutinik siuarsaanissamut aningaasaatitik inuussutissarsiuteqartunut killissarititat pitsanngorsarnerinut, tamatumunnga ilanngullugit inuiaqatigiinni atortulersuutit pitsanngorsartuarnissaannut, inissianut meeqqerivinnullu naammattunut kiisalu sulisussanut ilinniartuarnissamut atortariaqaraat. Sulisitsisut Peqatigiiffiata oqaaseqaatai § 5-imi suliffissaqartitsiniarnermut suliniutit immikkoortinneqarnerisa erseqqissarnerinut aammalu oqaasertaliuinermi inatsilerituullu oqariartaatsinut allanut pissutaapput.

GrønlandsBANKEN-ip naatsorsuutiginnilaa siunnersuutip aningaaseriviup inuussutissarsiuteqarnermik ingerlatsinissaminut periarfissaanut sunniuteqarnissaa, taamaattumillu aningaaserivik inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqarani, kisiannili aningaaseriviup suliffeqarfinnik nutaanik inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq/aallartitsiniarneq, pingaarnerusutigut aningaasaliinissamut periarfissat siuarsarneqarnissaanni amigaatanngitsoq, kisiannili suliassatut pilersaarutit imminnut akilersinnaasutut naatsorsuutigineqartut, kiisalu ilaatigut nammineq aningaasaliissutit/nammineq sipaakkat amigaataasut oqaatigalugu.

Nunatsinni Niuernermi, Sullissinermi, Assartuinermi Suliffissuaqarnermullu Sulisitsisut Kattuffiat (HST) pisut ilaanni kommunip inuussutissarsiorfimmik aallartitsiniarnermi aallartitsisooqataasinnaaneranut isumalluarpoq tikkuarluguli kommunikuutaartumik suliniutit suliassaqarfinnut namminersortumik

suliffioreersunut ilanngunneqartariaqanngimmata, taamaalilluni suliassa qarfirmi tassani unammilleqatigiinnikkut equsoortoqassammat.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Inuussutissarsiutit siuarsarnissaannut suliniummut kommunit peqataanissaat pillugit Nassuiaammut oqaaseqaatini tunngavigai, taakkualu inatsisip oqaasertaanut toqqaannartumik allannguuteqartitsigatik.

Akilerartarnermi Pisortaqarfik inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.

Allaffissornikkut aningaasatigullu kingunerisassat

Aallaqqaammut naatsorsuutigineqarpoq allaffissornikkut artukkersugaaneq annertusiallassasoq, nalunaarusiortussaataaneq maanna sukannernerulersinneqarmat. Immikkut allaffissornerup annetussusiata tamatuma naatsorsornissaa ajornakusoorpoq; annertuumilli annikillisinneqarsinnaalluni immersugassanik nalunaarusiornermut atugassanik nassiussuinikkut. Immersugassat atorlugit nalunaarusiortalernerup kingornagut nalunaarusiat assigiiarnerulissapput sulariuminarnerulerlutillu. Inatsisissatut siunnersuut allaffissornikkut malittarisassiortoqarnissaanik piginnaatitsissuteqarnissaq pillugu siunnersuummik imaqarpoq, tamatumani immersugassanik atuisussaaneq ilanngullugu.

Inatsisissatut siunnersuummi suliassatut pilersaarutit aallartinneqannginneranni siunnersuisoqartarnissaanik piumasaqaatit sukannernerulersinneqarput. Tamanna aallartisarnerpup nalaani qularnan-ngitsumik allaffissornerunermik pilersitsisisussaassaaq; siunissarli ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu kommunit nalilersuinissamik suliassaannik annertunerusunik pinngitsoortitsissalluni. Kommunit naliliisarnerminni aningaasaqarnikkut annaasartagaat ikinnerpaanngortinnissaat eqqarsaatigalugu ataatsimut isigalugu immikkut aningaasartuuteqarnissaq naatsorsuutigineqanngilaq.

Namminersornerullutik Oqartussanut Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut tunngatillugu nalunaarusiat amerlinerisigut allaffissornikkut artukkersugaaneq annertunerulissasoq naatsorsuutigineqarpoq, tamatumali peqatigisaanik inatsit manna naapertorlugi kommunit tapersiisarnerisa siunnersuisarnerisalu minnerunngitsumillu kommunit qularnaveeqqusiissuteqarnissamut atasumik isumagisinnaasaannut piginnaatitsissutaasinnaasut nakkutigineqarnerat pitsaanerulerlunilu assigiiarnerulissalluni.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

Inatsimmi siunertarineqarpoq kommunit inuussutissarsiutitut suliffeqarfinnik pilersitnissamat ineriartortitsinissamullu ikiorseeqataasinnaanerat iluarsivigissallugu, taamaaliornikkut najukkani assigiinngitsuni nunallu immikkoortuini ineriartornermut ikiorsiutaasumik.

§ 2-mut

Inatsimmi matumani "kommuni" qanoq paasineqassanersoq immikkoortortami nassuiaaneq nalinginnaasuminngarnit aammalu sukumiisuunngitsumit imaqarneruvoq.

Kommunit ataasiakkaat avataatigut aammattaaq tassaasinnaapput kommunit marluk arlallilluunniit peqatigiit, kommunikkuutaartumik ataatsimoorussat, kommunikkuutaartumik ataatsimut ani-ngaasaateqarfiliornit aammalu taamaangajattunik aqqissuussinerit, taakkununga ilanngullugit soorlu assersuutigalugu aningaasaateqarfiit inuussutissarsiornermik ingerlataqartut kommunikkuutaartumik arlaatigut peqataaffigineqartut.

§ 3-mut

Immikkoortortami aalajangersarneqarpoq tapiissutit, qularnaveeqqusiissutit assigisaallu suut kommunip tunniussinanaanerai imaluunniit suliffeqarfinnut assigiinngitsunut, suliniaqatigiiffinnut, peqatigiiffinnut il.il. atugassangortissinnaanerai. Tullerriaarlugit taagorneri sukumiisuupput.

§ 3, imm. 1-imut, nr. 1-imut.

Matumani kommunip tapiissuteqarnissamat pieriarfissai aningaasaatilluunniit akisussaaffigalugit peqataanissaa aalajangersarneqarpoq assersuutigalugu soorlu kommunikkuutaartumik nunalluunniit immikkoortukkuutaartumik inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiinnik, inuussutissarsiutinik siuarsaanissamik, siunnersuisuinissamik il.il. siunertaqartumik. Periarfissaq taanna aammattaaq inatsimmi atuuttumiippoq.

§ 3, imm. 1-imut, nr. 2-mut 3-mullu.

Matumani ingerlatseqatigiiffinnik aqqissuussinerni assigiinngitsuni aktialiinissamat aktianilluunniit pinissamat imaluunniit aningaaserivinni akuerisaasuni il.il. taarsigassarsianut qularnaveeqqusiissuteqarnissamat periarfissaq iluarsivigineqarpoq. Malittarisassat kismaassilluni suliffeqarfiutilinnut, (inuussutissarsiummik ingerlatsisunut) suliniaqatigiiffinnut peqatigiiffinnullu aammattaaq atuupput. Periarfissat takkua inatsimmi atuuttumiippoq.

§ 3, imm. 1-imut, nr. 4-mut.

Kommuni inatsimmi siunertaq pingaarneq naapertorlugu tunisassiat nutaat ineriartortinnissaannut, suliffeqarfinnik nutaanik kinguneqarsinnaasunut, "ernisussiortuussaguni" periarfissiisoqassaaq kommuni niqqutissiat tuniasassiarineqarnerisa ineriartortinnissaannut kiffartuussinissanullu tapiissuteqarnissaanut. Tapiissutinik taamaattunik tiguisussat tassaasinnaapput inuit ataasiakkaat, suliffeqarfinnik aammalu suliffeqarfinnik pioreersunik il.il. suli aallartitsisimangitsut.

§ 3, imm. 1-imut, nr. 5-imut.

Nunalerinermik sulinermut tapiissuteqartoqarsinnaavoq taamaallaat Nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 2. maj 1996-imeersoq aammalu Savaateqarfinnik pilersitsinernut tapiissuteqartarneq pillugu nalunaarut nr. 23, 8. august 1993-imeersoq naapertorlugit. Aammattaaq § 13-imut nassuiaatit takukkit.

§ 3, imm. 2-mut.

Suliassatut pilersaarusiornermut, piareersarnermut periarfissanilluunniit misissuinnermut aningaasartuutit naammaannartut, najukkani assigiinngitsuni nunalluunniit immikkoortuini inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermik siuarsaataasut, amerlanertigut tassaassapput siunnersortinut aningaasarsiat imaluunniit nioqquteqarfinnik misissuinnermut assigisaannullu aningaasartuutiviusut akilerneqarnerat. "Naammaannaartuni" isumagineqarpoq taakkua nalinginnaasuussasut aammalu aningaasaliussanut allanut sanilliullugit amerlasoorsuussanngitsut. Tamatumaniisaaq pineqarpoq kommuni annertuumik aningaasaliisariaqanngitsoq kingornatigut paasinarsereerpat suliffeqarfinnik pilersitsinissamut piviusorsiorumik tunngavissat tutsuiginanngitsut. Aningaasartuutissat taamaattumik kommunip missingersuusiaanut, suliassatut pilersaarutip annertussusianut kiisalu piviusunngortitsinissamut periarfissat eqqarsaatigalugit nalilerneqassapput.

Periarfissaq aammattaaq inatsimmi atuuttumiippoq, taamaallaalli annikitsuinnarmik atorneqarluni. Siunertaavoq inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissap ilaatut periarfissap tamatuma kommunimit annertunerungaartumik atorneqarnissaa, manna tikillugu suliffeqarfinnut pioreersunut, amerlanertigut ajornartorsiortunut tapiissuteqarnerminngarnit pingaarnerutillugu.

§ 3, imm. 3-mut.

Saneqqunneqarsinnaanngitsutut piunasaqaataavoq kommunikkuutaartumik aningaasaliissutinik assigisaannillu tiguisussat piffissami tunniussiviup nalaani Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartuussasut Kalaallit Nunaannilu Inuussutissarsiuteqartut Nalunaarsorsimaffiananut (GER) nalunaarsorsimassallutik.

§ 4-mut

Immikkoortortami kommunit suliffeqarfinnut, ingerlatseqatigiiffinnut assigisaannullu aningaasaliisinnaanerannut, qularnaveeqqusiissuteqarsinnaanerannut tapiissuteqarsinnaanerannulluunniit piumasaqaatit aalajangersarneqarput.

§ 4, imm. 1-imut.

Inatsit manna naapertorlugu tapiissuteqarnissaq inuussutissarsiutinut tungasuinnaanngitsunik siunertaqassaaq, aammattaarli § 3, imm. 1 naapertorlugu suliniaqatigiiffiit inuussutissarsiornermillu siunnersuisoqatigiit assigisaallu eqqaassanngikkaanni, aningaasatigut sinneqartooruteqarnissap anguneqarnissaanik siunertaqassalluni. Tamatumani isumagineqarpoq suliffeqarfik nutaamik aallartinneqartoq ukioq ataaseq qaangiutiinnarpat sinneqartooruteqartariaqanngitsoq, suliassatulli pilersaarummut suliffeqarfiulluunniit qanoq ittuussusianut pineqartumut piffissami sivisunngitsumi ingerlatsinikkut aningaasaqarnermi sinneqartooruteqartoqassasoq, amerlanertigut sivisunerpaamik ukiut pingasut qaangiunneranni.

Inuussutissarsiutinik siunertaqarnissamik piumasaqaammi peqatigiiffinnut nalinginnaasumik suliamullu tungasunik siunertalinnut, naalakkersuinikkut upperisarsiornikkullu suliniaqatigiiffinnut, soqutigisaqatigiinnut allanullu, inuussutissarsiornermik pingaarnerusumik siunertaqanngitsunut tapiissuteqarnissaq mattunneqarpoq.

§ 4, imm. 2-mut.

Inatsit malillugu inuit ataasiakkaat, suliffeqarfiit assigisaalluunniit illuinnaasiortumik periarfissiuunneqassanngillat aammalu tapiissutit taamaallaat ingerlatsinikkut aningaasaqarnek piviusorsortoq tungavigalugu taamaallaat tunniunneqassallutik, tamatumalu kingunerissallugu suleriaasissatut pilersaarutip, missingersuutit allallu, aningaaserivimmit inuussutissarsiutinilluunniit ineriartortitsivittut ingerlatseqatigiiffimmit nalinginnaasumik piumasarineqartartut, soorlu Sulisa A/S-ip suliassatut pilersaarummik innersuussisinaanera, pissarsiarineqarsimassallutik.

§ 4, imm. 3 aamma 4-mut.

Kommunip, ilisimareeraluarlugu piaaraluneerluniluunniit pisortat aningaasaatai qularnaveeqqusiissutaaluunniit atorlugit suliffeqarfiit pioreersut, imm. 4 naapertorlugu nunalerinermik suliffiit eqqarsaatiginagit, akikitsuunngitsumik unammillernermut peqataanissaa pinngitsoorniarlugu, kommunip eqqarsaatigilluassavaa aningaasaliinissatut qularnaveeqqusiissuteqarnissatulluunniit eqqarsaatigineqartup suliffeqarfinnut niuerfimmi tassaniittunut suliffeqarfiullu pineqartup ilannguffigisassatut eqqarsaatigisaanut unammilleqatigiinnermik equsoortitsisinnaanersoq.

Kommunip nalornisoorneqartillugu Namminersornerullutik Oqartussat, Nunami namminermi pissutsinut Allaffik, saaffigisariaqarpaa apequllu Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut saqqummiullugu. Kommuni suliffeqarfimmu *anigaasaliisimaguni* qularnaveeqqusiissuteqarsimaguniluunniit, tamatumalu

kingornagut Nakkutilliisoqarfik inerniliippat aningaasaliissuteqarneq § 4, imm. 3 naapertorlugu unioqquitsinerusoq, taava kommuni aningaasaliissutinik qularnaveeqqusiissutinilluunniit atorunnaarsitsinissaminut pisussaaitaavoq. Tamanna kommunimut suliffeqarfimmullu ajornartorsiutinik kinguneqarsinnaavoq, pingaartumik aningaasaliussat atorneqareersimappata.

Aningaasaliinissatut eqqarsaatigineqartoq inatsimmi matumani unammilleqatigiinnissaq pillugu aalajangersakkanut akerliunersoq pillugu ilitsersuinermi aalajangiinerniluunniit nunap ilaani niuerfiup suliffeqarfittut eqqarsaatigineqartup ilannguffigerusutaa nunap sumiinneranut aamma/imaluunniit tunisassiat eqqarsaatigalugit immikkoortinneqarnissaa pingaartinneqassaaq. Assersuutigalugu soorlu najukkani assigiinngitsuni assassornikkut suliffeqarfiup pilersinnissaanut tapiissuteqarnissaq tunisassiorfittut suliffeqarfimmut kalaallit niuerfiannut imaluunniit avammut tunisassiornermut tamarmiusumut annertunerusumilluunniit nioqquteqartartumut piumasagaatit avataatigut aalajangerneqartariaqarpoq. Nunap suatungaaniinnermik immikkoortitsineq tassaagajussaaq illoqarfik nunaqarfilluunniit, tunisassianillu immikkoortitsineq assersuutigalugu tassaasinnaalluni nioqqutissatut immikkoortut, taamaallaat suliffeqarfimmit ataasiakkaanit tunisassiarineqartut aammalu imaaliallaannaq suliffeqarfimmit allaminngaanniit nioqqutissap taamaaqataanik taarserneqarsinnaanngitsut. Pisortat aningaasaataat atorlugit nunami sumiinneq apeqqutaatillugu unammilleqatigiinnermik equsoortitsinermut assersuutissaq tassaavoq, kommunip assersuutigalugu illoqarfimmi sanasutut suliffeqarfimmut taarsigassarsianut qularnaveeqqusiissuteqarnissani aalajangiuppagu, sanasutut suliffeqarfik suliffeqarfiilluunniit arlallit pigineqareersut. Nioqqutissiatigut unammilleqatigiinnermik equsoortitsinermut assersuut tassaavoq, kommunip assersuutigalugu aalisakkanik tunisassiorfittut suliffeqarfimmi Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiup allap tunisassiasut ittunik nioqqutissiortumi aammalu niuerfimmuut taannaasumut tunioraasumi aktianik pisinissani aalajangiuppagu. Aappaatigut assersuutigalugu suliffeqarfimmi nutaarlunnarmi allanit tunisassiarineqanngitsunik tunisassiorfittut aningaasaliinissaq periarfissaqassaaq. Aammattaaq suliffeqarfimmi najukkami suliaqartumi aningaasaliinissamut periarfissaqassaaq, soorlu kigutilerivimmi nujaleriffimmiluunniit, nunap ilaani suliffeqarfiit taamaaqataannik peqanngippat. Kommuninut ilitsersuut erseqqinnerusoq unammilleqatigiinnermut equsoortitsinnaanermut assersuutitalik suliarineqassaaq.

§ 4, imm. 5-imut.

Suli nalinginnaasumik atuuttumik ataatsimik piumasagaateqarpoq, tassa kommuni suliasatut pilersaarutinut suliffeqarfinnullu inatsit manna malillugu tapersiivigineqartunut nammineerluni ingerlatsissanngitsoq imaluunniit aalajangiisuusumik sunniuteqaqataanani. Tamatuma assersuutigalugu kingunerissavaa kommuni suliffeqarfimmi inatsit manna malillugu tapiffigineqartartumi aktialiisinnanani luunniit aktianik pisisinnaanngimmat imaluunniit aalajangiisuusumik aktianik piginneqataassutinilluunniit pisisinnaanani. Piginneqataassutit amerlassusiat pingaartuunngilaq; kisiannili kommunip peqataanera imatut annertutigaluni, kommuni aalajangiisuusumik

sunniuteqaqataalluni tamatumuunalu tungaviatigut tassaalluni suliffeqarfimmik ingerlatsisussa q ingerlatsisinnaasorlu.

§ 5-imut

Matumani inatsit Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliaannit allanit inuussutissarsiutinut tapiissuteqarfigineqarsinnaasunik imaqartunit immikkoortinneqarpoq. Suliassatut pilersaarutit assigisaallu pingaartumik suliffissaqartitsiniarnermik siunertaqartut taamaattumillu suliffissaqartitsiniarneq pillugu inatsisiliornerup ataaniittut, suliffeqarfik, aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu (ESU) tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni pineqartoq aamma suliassatut pilersaarutit takornariartitsisarnermik inuussutissarsiuteqarnerup aamma nunami inuussutissarsiutit siuarsarneqarnissaat pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu tapiiffigineqarsimasut inatsit manna malillugu tapiiffigineqarsinnaanngillat. Siunertarineqarpoq "marloqiusamik" tapiissuteqarnissaq anguneqassanngitsoq assersuutigalugu soorlu tunisassiap ineriartortinnissaanut Namminersornerullutik Oqartussanit kommunimillu suliassatut pilersaarummut ataatsimut tapiissuteqarnikkut, tamatu munnga peqatigitillugu inatsisikkut matumuuna kommunit nunalerineq pillugu inatsiseqarneq kiisalu tamatuma kinguneranik aalajangersakkat naapertorlugit pilersitsinermut tapiissuteqartarnermik ingerlatsiinnarnissaat killilersorneqanngimmat. §§-inut 3-mut 13-imullu nassuiaatit aammattaq nunalerinermi pilersitsinermut tapissuteqartarnermut apeqqummik eqqartuisut innersuunneqassapput.

§ 6-imut

Suliniaqatigiiffiit assigisaallu § 3, imm. 1-imi, nr. 1-imi taaneqartut saniatigut taamaallaat aktialiisoqarsinnaavoq aktianilluunniit pisisoqarsinnaalluni imaluunniit inuussutissarsiorfittut suliffeqarfimmik nutaamik pilersitsinermut imaluunniit suliffeqarfimmik pioreersumik allilerinermut atatillugu piginneqataassutinik pisisoqarsinnaavoq.

Kommuni aalajangiilersinnagu § 4, imm. 2 naapertorlugu ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut piviusorsiorfumik naliliisoqassaaq.

Kommunit pingaarnertut "ernisussiortuussasut" pillugit inatsimmi siunertat naapertorlugit kommuni pisussaataavoq aktiaatini piginneqataassutiniluunniit tuniassallugit, kommunip piginneqataajunnaarnissaa pillugu neqeroorummik saqqummiussisoqarpat. Aktiaatit piginneqataasutilluunniit akii naatsorsuuserinermi periaatsit akuerineqartut malillugit naatsorsorneqassapput aammalu piffissami tunisiviusumi niuernikkut naligitinneqartunut naapertuuttuussallutik.

§ 7-mut

Taarsigassarsianut allanut qularnaveeqqusiissuteqartoqarsinnaavoq, tamatumunnga ilanngullugu kinguaariit nikinnerannut attuumassuteqartut, tak. § 8. § 3, imm. 3 naapertorlugu taamaallaat suliffeqarfinnut IIN-imi nalunaarsorneqartunut taarsigassarsiatigut qularnaveeqqusiissuteqartoqarsinnaavoq aammalu § 4, imm. 2-mi suliasatut pilersaarutip suliamik paasisimannittunit naliliiviginissaa pillugu tamanut atuuttumik piunasaqaat aammattaaq matumani atuuppoq.

Aalajangersakkat taakkua saniatigut kommuni aammattaaq kommuni ingerlatsinermi tunngaviumik naligiissitsinissamik malittarisassanik killiliiffiqeqarpoq.

§ 8-mut

Suliamut paasisimasalittut naliliisoqarnissaanik piunasaqaat assersuutigalugu inatsisilerituumit, kukkunersiuusumit aningaaserivimmilluunniit aningaasaliisumit ingerlanneqarsinnaavoq. Suliamik paasisimasalinnit taaneqartunit ikinnerpaamik ataaseq kinguaariit nikinneranni ilaassaaq ilanngunneqarluniluunniit, pingaartumik nalilimmik pigisat annertuujuppata.

Piunasaqaatinik taakkuninnga maleruaanissamik piunasaqaat tunngaveqartinneqarpoq kommunip akileraartartut aningaasaataannik atueratarsinnaanera annikinnerpaanngortinniarlugu.

§ 9-mut

Piunasaqaatit takornariartitsisarnermik inuussutissarsiuuteqarnerup aamma nunami inuussutissarsiutit siuarsarneqarnissaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni piunasaqaatit assigaat. Tamatumani kommunikuutaartumik aningaasalersuinerup aammalu Namminersornerullutik Oqartussat aqqissuussinerisa akornanni qularnaveeqqusiissuteqarnermut atugassarititat atoruminarnerpaat pillugit unammilleqatigiittoqannginnissaa qulakkeerneqassaaq.

§ 10-mut

Aningaaserivik saniatigut taarsigassarsianik, kommunip §§-it 8 aamma 9 naapertorlugit qularnaveeqqusiissuteqarfigisaanik taarsigassarsisitsisoq, kommunip akisussaanerattulli akisussaavoq. Tamanna pillugu kommuni taamaallaat akiitsoqartup akilinnngitsuugaanut, akiitsunut sinneruttunut qularnaveeqquserneqarsimasutut amerlatigisunut ilaatinneqassaaq.

Tamatumuuna aningaaseriviup taarsigassarsinermi pissutsinik ingerlaavartumik malinnaatinneqarnissaa qulakkeerneqassaaq, tamannalu taarsigassarsiat ajornartorsiutaalissappata kommunip annaasaqarnissaanut killilleeqataassalluni.

§ 11-mut

Tapiissutit utertillugit akilerneqarnissaat pisussaaffiunngilaq, tunisassianik ineriartortitsineq ingerlanneqarsimanngippat imaluunniit tapiissutit §§-it 14 aamma 18 naapertorlugit naatsorsuutigineqartut eqqortuunngitsut tunngavigineqarsimappata.

§ 12-imut

§ 12, imm. 2, nr. 1 naapertorlugit tapiissutit unitsinneqarneranni tapiissutisisoq suliamut paasisimasalimmik suliamulluunniit immikkut paasisimasalimmik ikiorteqartillugu naammattumik periarfissalerlugu suliasatut pilersaarut ingerlanneqarsinnaanersoq uppersarsaasineqassaaq. Tamatumuuna suliasatut pilersaarutinut tapiissutit tutsuiginanngitsumik tunngaviliinermik pissuteqartumik unitsinneqannginnissaat qulakkeerniarneqarpoq.

§ 13-imut

Nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 2. maj 1996-immersoq aamma Savaateqarfinnik pilersitsinernut tapiissuteqartarneq pillugu nalunaarut nr. 23, 8. august 1993-imeersoq naapertorlugit pilersitsinermut tapiissutit pigiinnarneqassapput. Inatsimmut tassunga aammalu tassunga atasumik nalunaarummut savaateqarfinnik pilersitsinermi tapiissuteqarnissamut Namminersornerullutik Oqartussanut kommuninullu periarfissiisumut tunuliaqut tassaavoq Namminersornerulernissap atulersinneqarnera sioqqulluguli aalajangersakkat ingerlateqqinnerat, savaateqarfiit ukiumi ingerlatsiviusumi siullermi aningaasatigut isertitaqartariaqannginnerannik tunngaveqartoq. Taamaattorli inatsit manna aammalu nunalerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu "pilersitsinermut marloqiusamik tapiissutit" tunniunneqarsinnaanngillat.

§ 14-imut

Utertillugit akiliinissamik piunasaqaat tamarmiusinnaavoq ilaannakortuullunuunniit, ilumuun-ngitsutut pissusilersorsinnaaneq apeqquaatillugu.

Naatsorsuutigineqarpoq Naalakkersuisut § 15, imm. 5 naapertorlugu tamanna pillugu erseqqinnerusunik malittarisassiussasut.

§ 15-imut

Naatsorsuutigineqarpoq inatsisip akuersissutigineqarneranut ilassutitut pilersitsinermut tapiissutitut, tunisassianik ineriartortitsinermut, suliniaqatigiiffinnut, ingerlatseqatigiiffinnut allanulluunniit § 3, imm. 1-imi, nr. 1 naapertorlugu tapiissutitut, qularnaveeqquussisuteqarnermut, taarsigassarsianut, peqataatitaqarnermut nalunarusianut il.il. erseqqinnerusunik malittarisassiortoqassasoq.

Pingaartumik malittarisassat ataatsimoortut suliarineqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni Kommunit Nakkutilliisoqarfiannit akuersissuteqartoqareernissaa piunasaqaatigineqassalluni, peqataaffigisaq peqatigiilluniluunniit peqataaffigisat imatut annertutigippata, taakkua kommunip aningaasaqarneranut imaluunniit imatut annertutigalugik pisussaaffigisassanut aalajangiisuusunik sunniuteqarlutik.

Aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq Naalakkersuisut tapersiissutinik tapiissutinilluunniit pisinnaatitaaffeqanngitsunik tunniunneqartut utertillugit akilerneqartarnissaannut erseqqinnerusunik malittarisassiorumaartut.

§ 16-imut

§ 16, imm. 1-imut:

Inuussutissarsiutinut aningaasaliinissamut atatillugu erseqqissuunngitsunik akisussaaffeqarnissamut kommuni periarfissaqassanngilaq.

Kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni (aqutsinermut inatsit) missingersuusiaticigut amigartooruteqarnissamik inerteqqummut naleqqiullugu tamatuma kingunerissavaa kommunit allatut ajornartumik aningaasaliissutissamik amerlassusissaat aningaasaqarnermikkut pisinnaasaminnut naleqqussartariaqassammatigik, taamaalilluni inuussutissarsiutinut aningaasaliissutit kommunip aningaasartuutaanut allanut atatillugit tullerriaarneqarlutik.

Kommunilli tamatuma peqatigisaanik aqutsinermut inatsit naapertorlugu suliaasaqarfinni tamani piviusorsiortumik missingersuusiortussaataammata inatsit taaneqartoq kingulleq naapertorlugu inuussutissarsiutitigut peqataanermi annaasaqaratarsinnaanermut kommunip annaasaqaataanik pinngitsoortitsinissamut aningaasanik illuartsinissamut pisussaaffeqalernermik kinguneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq kommunit aningaasaliissutaasa kommuninik nakkutillinermut nalinginnaasumut ilaatinneqarnerisa kingunerisa ilagaat.

§ 16, imm. 2-mut

Akiligassaasinnaasut akilersornissaat pillugu pisarnertut isumaqatigiissuteqarnissamik aalajangersakkap kommuninut akiliisitsiniarnermi malittarisassat sukkulluunniit atuuttut malittarai.

§ 17-imut

Kommuni inatsimmut akerliusumik aningaasaliippat Nakkutilliisoqarfiup aqutsinermut inatsit naapertorlugu pisinnaatitaaffii nalinginnaasut atorneqalersinnaapput.

Naatsorsuutigineqarpoq Naalakkersuisut § 15, imm. 5 naapertorlugu tamanna pillugu erseqqinnerusunik malittarisassiussasut.

§ 19-imut

Aalajangersakkap §§-ini 15 – 17-imi nakkutilliinissamik aalajangersakkat unioqqutinneqarneranni pineqaatissiissutaasinnaasut imarai.

§ 20-mut

Kommunit missingersuusiorfimmi tulliuttumi aningaasaliissuteqarsinnaanerat eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqarpoq inatsit 1. januar 2004-mi atuutilersinneqassasoq.